

GENT CORRENT

"Després d'omplir safates de carn, ensenyava violí"

A l'arribar d'Ucraïna, Zoryana Sokhatska va haver de canviar el violí i els escenaris per les bobines de fil i els escorxadors

Publicat el 25 de d'abril del 2017.

Zoryana Sokhatska (Ucraïna, 1967) viu a Solsona [foto], és titulada superior en violí, dona classe a les escoles de música de la Seu, de Cardona i al conservatori dels Pirineus i a més toca a l'Orquestra de Cambra Cadí, que dirigeix el seu marit, Eugeni Sokhatsky. Però quan va arribar a Catalunya fa 16 anys la història d'aquesta dona alegre, inquieta i loquaç era molt diferent.

-Vostè era professora de violí a Ucraïna.

-Donava classes a l'escola de música de Skole, una petita ciutat entre muntanyes de la província de Lviv, a la frontera d'Ucraïna amb Polònia. El meu marit era el director.

-El seu país es va declarar independent de la Unió Soviètica el 1991. ¿Com ho va viure?

-Amb molta il·lusió, encara que vam estar mesos treballant sense cobrar i durant anys tallaven la llum de sis a nou del vespre. Sopàvem il·luminats amb espelmes, però érem feliços. Fins que el meu marit va entrar en política i va veure que seguien dominant els de sempre. La corrupció es va estendre i aquesta desil·lusió va contribuir a la decisió d'anar-nos-en.

-Van buscar un altre futur a Catalunya.

-Hi vaig arribar el 2001 amb la meva germana i la meva cosina. Tenia un contracte de feina, però no sabia bé de què, només que no era de música. L'endemà d'aterrar ens van portar a una fàbrica tèxtil a Ponts per treballar amb bobines de fil industrials. Els veïns eren encantadors i ens van ajudar en tot. La gent sempre ens ha ajudat molt.

-Vostè entenia de cordes, no de fils.

-T'espaviles, com tothom. Em feia pànic quedar-me sense feina i m'esforçava tant per fer-ho bé que a la nit plorava del mal que sentia a les mans. Però això no és res, altres coses em xocaven més.

-¿Com què?

-Veia treballar dones que semblaven a punt de parir i que tornaven a la fàbrica al cap de poc de ser mares. Jo venia d'un sistema socialista, on tenies la possibilitat de quedar-te a casa cuidant el teu fill durant tres anys mantenint feina i sou. A més, aquí per fer aquest tipus de treball físic es cobra molt poc.

-Benvinguda al capitalisme.

-Ara ja ho tinc assumit. El pitjor va ser que havia deixat els meus fills de 9 i 13 anys a Ucraïna convençuda que tenia un lloc de treball per a un any i un compromís per contractar el meu marit i portar els nens. Res d'això es va complir. Quan veia una família amb nens no podia suportar-ho.

-Finalment va poder reunir la seva família.

-El meu marit, que té estudis superiors d'orquestra i cant coral, va aconseguir un visat turístic i va començar a treballar en una granja de porcs. Sempre portava fulls de pentagrama a sobre i va compondre tres obres a la granja. Va passar mig any i per fi vam poder portar els nens.

-El seu següent treball va ser en una planta de processament de carn a Guissona.

-Era el nostre últim recurs. El meu marit treballava en una sala d'especejament de porcs i va perdre la mobilitat de dos dits. Jo posava trossos de carn en safates. Llavors em va sortir una substitució en una escola de música. Després d'omplir safates de carn durant hores –¡100 safates cada 20 minuts!– anava a ensenyar violí a Tàrrega. A l'acabar el meu torn a la fàbrica el meu marit em recollia en cotxe, em canviava de roba en una àrea de descans... ¡i a classe!

-Ara que ja pot viure de la música, ¿amb quin sistema es queda?

-La part bona del sistema socialista que jo vaig viure –i que ja no existeix– és que tothom podia tenir estudis, feina i casa. No t'angoixaves pel demà com aquí. En canvi no teníem llibertat. Jo em vaig casar per l'església de nit, perquè si el govern hagués sabut que soc creient no hauria pogut fer la carrera de música. Cap sistema és perfecte. Necessito uns anys més per poder contestar a aquesta pregunta.